

S U O M E N

YMPÄRISTÖKASVATUKSEN

S E U R A R Y

Suomen Ympäristökasvatuksen Seura ry

Pohjoinen Hesperiankatu 15 a 5
00260 Helsinki

Uudenmaan liitto

Aleksanterinkatu 48 A
00100 HELSINKI
toimisto@uudenmaanliitto.fi

15.9.2010

LAUSUNTO

koskien luonnosta Uudenmaan maakuntaohjelmaksi 2011-2014

Suomen Ympäristökasvatuksen Seura ry on ilahtunut siitä, että Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan maakuntaliittojen laatima maakuntaohjelman luonnos **huomioi ympäristökasvatuksen merkityksen** Uudenmaan alueen kehittämisessä.

“Ympäristötietoisuuden lisääminen on edellytys ympäristövastuun vahvistamiseen eri toimialoilla.” (Tavoite 4.4 Ympäristön hyvä tila)

Maakunnan liittoja ohjaavan lain perusteluissa liittojen uudeksi tehtäväksi on asetettu alueellisten ympäristötietoisuus- ja ympäristökasvatussuunnitelmien koordinointi.¹ Liitoilla on yhteensovitustehtävä, joka koskee em. alueellisten suunnitelmien laatimista ja suunnittelun yhteensovittamista maakunnan suunnittelun kanssa.

Toivomme, että Uudenmaan ympäristötietoisuuden ja ympäristökasvatuksen suunnitelmaa tullaan valmistelemaan laajassa yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Yksi luonteva yhteistyötaho on Uudellemaalle perusteilla oleva ympäristökasvatuksen yhteistyöryhmä, joka tulee edustamaan laajasti toimijakenttää ja ympäristökasvatuksen- ja tietoisuuden asiantuntijuutta.

¹ Laki alueiden kehittämisestä 29.12.2009/1651

S U O M E N

YMPÄRISTÖKASVATUKSEN

S E U R A R Y

On erittäin tärkeää, että **Toimintalinja 4** sisältää oman toimenpidekohdan ympäristötietoisuuden lisäämiselle:

- *"Lisätään ympäristötietoisuutta ympäristöviestinnän ja -kasvatuksen sekä koulutuksen keinoin. Tuetaan ympäristötiedon hallintaan ja esittämiseen liittyvää kehittämistyötä."*

Yhteistyö eri toimijatahojen kesken on merkittävässä roolissa pyrittäessä lisäämään ympäristötietoisuutta. Myös aluehallintouudistuksen tuomat muutokset edellyttävät, että ympäristötietoisuuden parantamisesta vastuullisten alueellisten tahojen on lisättävä yhteistyötä.

Esitämme, että em. toimenpidekohtaan lisätään sana "yhteistyö" esimerkiksi seuraavasti:

- *"Lisätään ympäristötietoisuutta ympäristöviestinnän ja –kasvatuksen sekä koulutuksen keinoin. Tuetaan ympäristötiedon hallintaan ja esittämiseen liittyvää kehittämistyötä **sekä ympäristötietoisuuden parantamiseen tähtävästä yhteistyötä.**"*

Toivomme, että vuosittaisen maakuntaohjelman toteutussuunnitelman yhteydessä em. toimenpide-ehdotusta konkretisoidaan riittävästi sekä varataan ympäristötietoisuuden lisäämiseen liittyville toimenpiteille riittävät resurssit.

Lisäksi esitämme, että ympäristötietoisuuden lisääntymisen seuraamiseksi luodaan **seurantajärjestelmä**.

Ensimmäinen askel seuranta järjestelmän suuntaan olisi lisätä seurattavien indikaattoreiden joukkoon seuraavat **uudet indikaattorit**:

- 1) Tarjottujen luonto- ja ympäristökoulutuntien määrä / peruskoululainen

Indikaattori kuvaa koulujen mahdollisuuksia käyttää luonto- ja ympäristökoulujen palveluita monipuolistaessaan opetuksen oppimisympäristöjä.

- 2) Niiden varhaiskasvatus- ja perusopetusyksiköiden määrä, joilla on helposti saavutettavissa (< 500 m) oleva lähiluontokohde (metsä, suo, niitty, kosteikko, vesistö).

Indikaattori kuvaa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen mahdollisuuksia tarjota luontokokemuksia. Tutkimukset (Hungerford ja Volk 1990, Palmer 1998) nostavat lapsuuden luontokokemukset tärkeimmäksi yksittäiseksi tekijäksi tiellä ympäristövastuulliseksi aikuiseksi.

Kunnioitavasti,

Kati Vähä-Jaakkola
toiminnanjohtaja
Suomen Ympäristökasvatuksen Seura ry

Lähteet:

Hungerford H.R. and T. Volk.1990.Changing learner behavior through environmental education. *Journal of Environmental Education*.21(3): 8-21.

Palmer, Joy. A.1998. Environmental education of the 21st century: Theory, practice, progress and promise. London: Routledge.